

gnoverant eum, sed fecerunt in eum quaecun- que voluerunt. Tunc intellexerunt discipuli, quia de Iohanne Baptista dixerat eis, et propterea sacerdotes, et Levitae, ab Hierosolymis per Iudaeos ad Iohannem missi, intuentes, eum in omnibus conversationem monasticæ vitæ Eliæ præcipue sequi: quaerebant ab eo, si ipse erat Elias, quoniam sicut angelus Gabriel de eo prædixerat, venit in spiritu, et virtute Eliæ ad exemplum cuius, domo sui patris, et terrenis opibus derelictis, conversatus fuit iugiter in desertis: et ad instar illius vinum, et siceram non bibens, habuit ad imitationem eius vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos, ut testatur Matthaëus Evangelista capite tertio. Accedit b. Iohannes XLIV. patriarcha Hierosolymitanus (lib. 2. de instit. monac.), ubi idipsum non semel testatur: sic enim ait: *Hinc illi processerunt viri Elias, Elisaëus, et Iohannes, qui pellicis tunicis, et caprimis induti, inopes, atque egentes, angustiis, et doloribus affecti, in solitudinibus errabant; hæc ille. Et ne quispiam dicat, recte potuisset Iohanne in cavernis, et speluncis vitam egisse, absque eo quod monasticam vitam proficeretur, audiat quid ipse postea subiecerit: Ideo Christus sciens Iohannem expressam monasticæ vitæ prophetæ Eliæ imaginem gerere, dixit turbis, ipsum esse Eliam. Quid clarior?*

OBIECTIO XI.

Undecimo, redeo ad importunum illum auctorem Hieronymum, qui tanta efferbit libidine impugandi sacram Carmelitarum religionem, ut in eodem defensorio contendat, habitu, quo utuntur, illos expoliare, dicens: falsum esse album colorem pertinere ad habitum eorum, eo quod Elias pallio albo usus fuerit: hoc enim affirmat, in nullo fide digno libro invenire potuisse. Sed id ego diligentior inveni, nam in primis Iohannes XLIV. patriarcha Hierosolymitanus (libro de instit. Monach. cap. 40) postquam dixerat: *Docuit Elias monachos, hanc religionem profertentes, debere pallio supervestiri albo; postea subdit hæc verba: Qui Eliam, velut monasticæ vicendi exemplar, erant imitaturi, in ardore nedum mentali sinceræ puritatis, sed etiam corporalis habitus albi eos desuper tegentis. Tria hemius Abbas (de laud. Carmelit. cap. 6) idipsum in hæc verba contestatur: Color autem ipsius habitus albus fuisse dicitur, per quem interior fratrum munditia, et puritas assignatur: tali Eliam omicium fuisse tradunt, tali habitu incessisse Elisaëum, et filios prophetarum. Addit sanctus Epiphanius in vita Eliæ, hoc genus albi habitus, quo religiosi eius uti debebant, in visione divinitus sibi fuisse monstratum: verba eius sunt hæc: *Quem, id est, Eliam, cum enteretur parens eius, eiusmodi Sabbacha patri suo visio apparuit, viri niveum quandam præferentes habitum, etc. Refert idem sanctus Dorotheus (in vita Eliæ), dum ait: Cum nasciturus esset Elias, pater eius Sabbach vidit illum ab angelis albicantibus salutare.**

OBIECTIO XII.

Duodecimo, quidam scioli obiciunt, quod si tanta esset antiquitas Ordinis Carmelitani, revera in actibus publicis deberent Carmelitæ præcedere, et præferri aliorum Ordinum religiosorum: e contra tamen fit, quod Prædicatores, Minores, et Augustiniani, eis præferuntur in capella Summi Pontificis, et in publicis processionibus. Huic obiectioni congrue facit satis speculum Ordinis Carmelitarum (tract. sup. informat. b. Mar. de mont. Carm. artic. 1), ubi hæc verba lego: *Prædicatores, et Minores tempore Innocentii Papæ Tertii in Cismarinis partibus, videlicet in Tholosa, et Assisio inceperunt, qui continuo per diversa regna Cismarina multiplicati, ac prædicationibus, et doctrinis in hominum frequentia laudabiliter insistentes, statim post suam fundationem habebant venerabiles, et famosi; fratres vero prædicti b. Mariæ de monte Carmelo, primo tempore Innocentii Quarti Papæ propter persecutionem Sarracenorum in terra sancta, ubi ipsorum religio fundata fuerat ab antiquo: ad partes Cismarinas se transferentes potius tam extra civitates, et frequentiam hominum modo eremitico, quo fecerant in terra sancta, quam infra civitates hominibus habitare elegerunt per tempora longiora. In cuius evidentiæ prædicti fratres conventus suos, quos primo fundaverant in partibus Cismarinis, remote a civitatibus, et frequentia hominum construxerunt. Qui postea per tempora longiora doctrinis, et prædicationibus, utilitati proximorum proficere cupientes, infra civitates, et hominum frequentiam habitare inceperunt, et multorum locorum suorum, quæ fundaverant remote a civitatibus, translationem ad civitates a Summis Pontificibus impræceperunt. Et ideo Prædicatores, et Minores, tantquam prius in hominum frequentia conversantes, et magis, et prius noti præponuntur dictis fratribus Ordinis beatæ Mariæ de monte Carmeli; hæc ibi. Non obstante autem prædicta præcedentia, Ordo Carmeli tanta fulget antiquitate, ut de ipsius vetustate in iure non exlet memoria; cum tamen de illa mentionem faciat: etenim in decreto Lugdunensis Concilii, prohibente ne Ordines Mendicantes post Concilium Lateranense adinventi, ulterius procederent absque Sedis Apostolicæ facultate; postea vero facit hæc exceptionem in hæc verba: *Sane ad Prædicatores, et Minorum Ordines propter eorum evidentem Ecclesiæ utilitatem, præsentem non patitur constitutionem extendi: cæterorum Eremitarum s. Augustini, et Carmelitarum Ordines, quorum institutio dictum Generale Concilium præcessit, in solido statu voluimus permanere; hæc ibi. Ex quibus aperte constat, quod si tunc religio Carmelitana non censeretur a Concilio Lugdunensi approbata, revera per suum generale decretum illam extinxisset: et quamvis quidam dicant, non esse legendum in solido, sed in solido, nihil prorsus refert hoc, vel illo modo legi, quia si solitudo eius status non fuisset approbatus, minime Concilium pateretur illum ultra progredi, cum et approbatus religiones post Conci-**

HOMILIA III.

In eodem festo s. Mariæ de monte Carmelo Deiparæ laudes, nec non Carmelitici Ordinis encomia prosequimur.

lium Lateranense omnino deleverit. Ecce fatetur Concilium Lugdunense præcessisse religionem Carmelitarum Concilium Lateranense, nec assignat certum tempus sui processus.

OBIECTIO UL.

Ad extremum, ut ultimo quorundam obsecratorum obiectioni satisfaciam, observandum est prius, quod sancta Dei Genitrix, ac perpetua Virgo Maria, post obitum fratrum, sororum, confratrum, et consororum Carmelitarum Ordinis, prima die Sabbati animas eorum, earumque in Purgatorio persistentes, suis intercessionibus a poenis illius liberat, ut ipsa heata Virgo pollicita fuit s. Simoni Stoch, Priori Generali Ordinis Carmelitarum. Hoc singulare privilegium multi lacerant; sed immerito, quia Summus Pontifex Iohannes XXII. in bulla, quæ incipit: *Sacratissimo*, data Lugduni 3. die mensis Martii anno 6. sui Pontificatus, his verbis illud confirmavit: *Istam ergo sanctam Indulgentiam accepto robore in terris confirmo, sicut propter merita Virginis Christus concessit in coelis. Meminit huius Bullæ Paleonydorus (l. 3. sap. 11), ubi obiter observatione dignum arbitror, quod in eadem bulla fatetur ipse Pontifex, beatam Virginem sibi apparuisse, ac dixisse propter devotionem, quam erga me habes, ab adversario tuo te liberabo, et ad supremum dignitatis Ecclesiasticæ culmen te promovebo: in cuius rei recompensationem volo te benevolam exhibere erga fratres meos filios Eliæ, et inter alia præcipit, ut Indulgentiam hæc Sabbatinam per propriam bullam confirmaret. Eandem etiam postea acceptarunt, et confirmarunt Alexander V. in bulla, quæ incipit: *Tenore cuiusdam privilegii felicitis recordationis Iohannis vicesimi secundi: Clemens VII. in bulla, cuius principium est: Dilecti filii*, data in Urbe veteri, die 15. Maii, anno 1528. ubi hæc verba habentur: *Die, quo a sacento huiusmodi Purgatorium accesserint, ipsa Virgo gloriosa Dei Genitrix Maria, Sabbato sequenti post illorum confratrum, seu religiosorum, ac sororum obitus visitando, a poenis Purgatorii huiusmodi eorum animas liberabit. Eandem etiam Indulgentiam confirmavit Gregorius XIII. in bulla, quæ incipit, ut laudes Gloriosissime Mariæ. Ac tandem Academia Salmaticensis, exploratis Apostolicis his bullis, declaravit, validam esse hæc Sabbatinam Indulgentiam, et suo robore semper permanere, nisi per Summum Pontificem, aut Concilium aliquod derogetur, nosque testamur, insigniorum doctorum illius Academiae subscriptiones illam approbantes legisse, et vidisse. Quare cum non solum auctoritate tantorum doctorum, sed expressis Summorum Pontificum oraculis, Indulgentia hæc Sabbatina sit corroborata, et stabilita, non video quare ratione quispiam absque ingenti temeritate illam inficiari queat.**

Cum presentis festivitatis sanctæ Mariæ de monte Carmelo valde congruere mihi videatur divinum illud Sponsi elogium (Cant. 7): *Caput tuum, ut Carmelus*; varia, quæ in eo delitescant, arcana, in laudem Virginis placet primo reserare, deinde encomia Carmelitane religionis prosequi. Scio, d. Gregorium per caput hoc loco intelligere Christum Dominum, ipsamque monti Carmelo assimilare, verba illius sunt hæc: *Caput Ecclesiæ, Christus, qui bene, ut Carmelus dicitur, quia ipse per passionem, quam sustinuit, ad gloriam Patris est exaltatus, de quo scriptum est: Et erit in noctissimis diebus preparatus mons domus Eliæ orans, obtinuit gratiam, et nos in Carmelo orantes, precibus impetramus, quando in Christum eredentes, Christum desideramus, et a patre irrigationem gratiæ suscipimus, quam rogamus. Hanc interpretationem sequutus eruditus auctor Iustus (in cap. 7. Cantic.) ait: *In Carmelo monte s. Eliæ, et Elisaëus saepe receptaculum habuerunt, quapropter in capite Ecclesiæ Domino nostro Iesu Christo, quo sublimius nihil est, tanquam in monte Carmelo, est iusti habitaculum, et multitudo populorum, tanquam diversitas animalium, sapientia percipit alimentum. Comæ capitis istius, sicut purpura regis iuncta canalicibus, eminentiores sunt sancti, videlicet martyres Christo commilitati. Cæterum alii doctores præsentem locum intelligunt de ipso monte Carmelo; in eo tamen sunt divisi, ac discordes, quod quidam illum applicant ad Ecclesiam, sicut applicuit noster Nicolaus de Lyra, qui affirmans Carmelum montem esse in Iudæa altissimum, et pulcherrimum, multisque herbis odoriferis repletum, ait, Isaïam (cap. 35) ad explicandam Ecclesiæ catholicæ felicitatem adhibuisse similitudinem a monte pelitam: *Lactabitur deserta, et in via, et exultabit solitudo, et florebit, quasi lilium germinans germinabit, et exultabit tabunda, et laudans, gloria Libani data est ei, decor Carmeli, et Saron. Etenim per fertillitatem, et amoenitatem horum, et præsertim Carmeli, qui focundissimus erat, significare voluit Isaïas, quousquid erat spiritualis amoenitatis in vetere lege transferendum fuisse in Ecclesiam Christi. Alii tamen doctores prædictum locum mystice intelligentes, in laudem Virginis illum convertunt. Doctissimi Guilielmi, ac præclararum expositionem primo loco apponam, ab eius verbis nihil prorsus detrahens: sic enim illum interpretatur: *Mens in Virgine matre, monti comparatur propter excellentiam gratiæ: Carmelus quippe in literis sacris mons est famosus. Cur autem non alii monti, sed Carmelo potissimum mens illa virginea comparetur, ratio est: Carmelus quippe****

interpretatur scientia circumcissionis, et na pia mater videtur forte minus intellexisse mysterium circumcissionis, quod in illa veteri populo contra originalem reatum divinitus sancitum erat, ne, inquam, videretur minus nosse mysterium circumcissionis, eo quod filium duxit circumciscendum, quem privilegio sacrae Conceptionis, et Nativitatis sciebat esse ab omni originali, et labe immunem, et liberam: idcirco illi a filio specialiter dicitur: *Caput tuum, ut Carmelus: ac si aperte diceretur: Bene sciebas, O pia Mater, cur populo Dei datum esset remedium circumcissionis, et tamen me, quem sine concupiscentia, ac per hoc non in peccatis singulariter concepisti, carnali circumcissioni, quasi ab originali labe purgandum, subdidisti: neque hoc insipienter faciebas, sed divinae inspirationi, per spiritum doctae sciebas: quippe oportuit mediatorem legis factum ex muliere, fieri sub lege, et hoc dispensatorie, ut eos, qui sub lege erant, redimeret;* haec Gulielmus.

Secunda expositio sit, bonum exemplum, quo beata Virgo intentes se, docebat, intelligentiam huius loci convertit. Etenim sicut nulla humani corporis pars magis eminet, et patentior est omnibus, quam caput; ita in beata Virgine nihil magis omnibus patebit, quam optimum eius exemplum: hoc ergo comparat coelestis sponsus Carmelo, quod, ut nuper dicebam, interpretatur, *dans scientiam circumcissionis*, quia Deipara virgo exemplo suo docebat omnia animae nociva circumcidere: in illam enim aspicientes, et compositos eius mores observantes, facile nosse poterant, quid in vita moribusque eos circumcidere oporteret; nimium, ex eius humilitate superbiam, ex patientia iram, ex charitate invidiam, ex temperantiam ingulviem, ex regularissimam tandem eius vivendi ratione, effraenatissimam propriae vitae consuetudinem sibi resendam addiscere poterant.

Tertiam expositionem huic affinem tradit antiquissimus Ioannes XLIV. patriarcha Hierosolymitanus ex Ordine Carmelitarum assumptus (in lib. de instit. Monach. cap. 3), ubi haec praecleara habet verba: *Sponsus in epithalamio Virgini dicit gratulabundus: Caput tuum, ut Carmelus: ubi per caput intelligitur recte animae mens, quia sicut in corporis membris caput praeminet, ita in viribus animae mens dignior est. Et sicut a capite membra, ita a mente ceterae vires animae reguntur. Carmelus vero, cognoscens circumcissionem interpretatur. Recte igitur sponsus huic Virgini congratulans, dicit: Caput tuum, id est, mens tua, o Dei genitrix, est, ut Carmelus, id est, vere cognoscens circumcissionem, quia prima foeminarum per spontaneam voluntatem et virginitatem, sciebat si se prostris circumcidere omnem veneram voluntatem.*

Quartam expositionem tradit Dionysius Carthusianus (art. 24. sup. Cant.). Per caput Virginitatis sanctam eius voluntatem intelligit, quae instar Carmeli montis in Deum semper amoris altitudine ferebatur, et honorum operum fructibus abundabat. Additque, posse etiam accipere eius intentionem in rebus omnibus altissimam. Sed arbitror, et haec sit quinta expositio,

rectius per caput Mariae utramque animae eius partem superiorem intelligi, quae Carmelo monti comparatur, tum quia sublimitate, et pulchritudine reliquos omnes montes, hoc est, reliquos omnes sanctos, longe superat; tum etiam quia abundat omnium florum odorumque suavitate, id est, omnium virtutum, et gratiarum fragrantia; tum tandem, quia sicut Carmelus mons propter altitudinem et viriditatem contemplationi erat aptissimus: ob quam causam Elias eo contemplandi gratia se recipere consueverat, ut (3. Reg. c. 18) legimus, ita nullus locus inter puras creaturas ad contemplandum aptior inveniri potest, quam Virginitas caput: haec est suprema eius animae pars, in qua pene innumera Dei dona, praerogativae, ac coelestia charismata praefulgunt. In hunc ergo montem si quis per piam, ac frequentem contemplationem ascenderit, facile profecto in summam divinae hospitalis, sapientiae, potentiaeque admirationem rapietur.

Sextam iam adnecto expositionem, in lectione Hebraeorum fundatam, qui non legunt, *Caput tuum, sicut Carmelus*, sed *Caput tuum super te sic, ut Carmelus*: quibus verbis indicat divinus Sponsus, caput Virginitatis dilectissimae sponsae suae non fuisse super humeros depressum, sed eminentem, quod multum facit ad pulchritudinem: quae metaphora significat Virginitatis charitatem, et quae caput est reliquarum virtutum, eminentem in ea fuisse, non humeris ipsis cohaerentem, id est operibus tantum respondentem; sed altitudine, et eminentia omnia omnino opera transcendisse, ita ut non contenta fuerit Virgo operibus, ad quae lege tenebatur, hoc enim erat depressum super humeros habere caput, sed semper ad excellentiora supererogationis opera aspiraverit, quod est eminentem habere caput super humeros. Apte etiam charitas Virginitatis monti Carmelo assimilatur, quia sicut ille uberrimus erant fontibus, ac rivulis amenissimus, ita charitas Virginitatis uberrima fuit operibus, fontibusque et rivulis, qui in proximorum utilitate derivabantur amenissima. Hinc interpretationi non parum mihi favere videtur Rabbi Abnesdra doctissimus inter Hebraeos: nam licet affirmet, per Carmelum hoc loco non intelligi montem illum, in sacris litteris celebratissimum; asserit tamen, significare colorem coccineum, sicut et (2. Paralipomenon.), ubi pro eo, quod vulgata nostra vertit, *coccino*, Hebraicum ordinem legit *Carmelus*. Quis autem non videat, per coccineum colorem, ardentem, ac flammigeram Virginitatis charitatem apte satis significari, quae cum sit princeps reliquarum virtutum, iuxta illud Pauli (1. Cor. 13): *Maiores autem horum est charitas*, recte per caput Virginitatis denotatur, quod quanto eminentius est, et sublimius reliquos corporis membris, tantumdem ferventissima Virginitatis reliquorum omnium Sanctorum charitatem transcendebat.

Exeruit beata Virgo ferventem hanc suam charitatem erga sacram Carmelitarum religionem, immo primitias illius ei obtulit sub protectionis suae pallio, illam suscipiens, et materna suae pietatis viscera primitus illi aperiens. Etenim, ut in magna domo, praeter

patrem familias, matrem etiam aliquam, esse necesse est, non solum ad signandos liberos, sed ad eos deinde lactandos, et alendos: sic in hac sacra Carmelitanae religionis domo, etsi primos parentes Eliam, et Eliseum haberet, oportebat tamen propriam ei esse matrem, quae ad spirituale hanc religiosae prolis familiarium nutriendam, et propagandam, continuis suis officiis, ac meritis cooperaretur, qualem descripsit Sapiens (Prover. 31), dantem praedam domesticis suis, et cibaria ancillis, omnesque ei famulantes duplicibus vestientem. Quomodo autem beatissima Virgo sacram hanc religionem praecipuo amore fuerit prosequuta, et ob quam rationem specialis patrona, et tutrix illius sit, et quo titulo fratres Carmelitae, Virginitatis Mariae, praeter alium, nomen assumpserint, nunc palam faciam ex Ioanne Patriarcha Hierosolymitano (in lib. de instit. monach.), in veteri lege exortorum, et in nova perseverantium, qui habetur (tom. 9. Biblioth. SS. Patrum cap. 36), et sequentibus: ubi eam potissimum assignat primariam, scilicet quod ordo Carmelitarum in laudem, et honorem Virginitatis Mariae fuerit institutus, nam Elias huius instituti Monarcha in Carmeli monte orationi incumbens, dum septima vice de mari nubecula censeretur, ut (3. Reg. 18) narrat historia, septima aetate Virginem nascituram, et filium Dei pariturum praecognovit; et ex tunc in virginitate perpetua ad honorem eiusdem Virginitatis in Carmelo religionem fundavit. Curaveruntque, ut verbi praedicti Ioannis utar, *ex tunc successores Eliae, cum devotione assidue huic Virgini deservire, dudum eorum antecessoribus revelatae, ac desideratae, et postea eis exhibitae, studueruntque hanc specialiter Virginem ideo sibi ipsis in patronam eligere, quia noverant, ipsam solum singulariter eis conformem in primitiis virginitatis spontanea: quemadmodum Carmelo virginitatis spontanea: quemadmodum Carmelo virginitatis spontanea fuit, primo per priores professores huius religionis inchoata: ita eadem virginitas fuit postmodum per Dei Genitricem primo in feminis introducta, et incepta. Propter dictam ergo conformitatem se ipsos fratres beatae Mariae Virginitatis appellaverunt; haec ille.*

Accedit secunda ratio, quam gravissimi auctores tradunt: nempe quia fratres Carmelitae fuerunt primi, qui in Ecclesia Dei templum, sive sacellum in honorem beatae Mariae Virginitatis exeruerunt. Ita id in primis testatur Ioannes Patriarcha (de inst. monach. cap. 36), qui in loco illius praeclearae regionis, ubi Elias nubeculam ascendente vidit, in qua sibi ortus Virginitatis fuit praesens, et asserit: *Monachos Carmelitas anno Incarnationis filii Dei 83, edificasse Virgini capellam quandam in monte Carmelo iuxta fontem Eliae: ubi professoras praefatis seipos huic Virgini commendantes, singulis diebus in septem horis canonicis ad effundendum dictae Virgini, et eius filio sedulae preces, ac laudes, etiam tunc semper conveniebant, et propter hanc causam ceteri, etiam eorum, qui ad religionem externam erant, eo deinceps fratres beatae Mariae Virginitatis de monte Carmelo appellaverunt; haec Ioannes Hierosolymitanus, cui auctorum turba magna subscribit, et in primis*

fama, et doctrina celebris Ubaldensis (de sacramentalibus tit. 9. cont. Wicleph.), et (in doctrinali fidei artic. 3.), ubi docet ex testimonio Ioannis praefato, et ex Armachano Ecclesiae Hiberniae Praesule, Carmelitas ob hanc rationem, quia sacellum Virgini primi dicantur, fratres Virginitatis Mariae fuisse appellatos. Armachanus etiam apud Ubaldensem (in serm. de concept. beatae Virg. Mar.), quem praedicavit anno Domini 1312, in conventu Carmelitarum Avenione sic loquitur: *Quoniam, ut dicunt fide dignae historiae, a tempore Eliae, et Elisae, qui saepius morabantur in monte Carmelo, iuxta Nazareth civitatem Dominae nostrae ad tria milliaria, solebant homines devoti secretis habitare, usque ad tempora Salvatoris. Et tunc illi Eremitae, praedicantibus Apostolis, inter ceteros sunt conversi, et in suo latere montis ipsius, primi ecclesiam in honorem beatae Virginitatis construxerunt, et ob hoc nimirum inter religiosos Dominae nostrae primitus sunt adscripti, ut vocarentur fratres beatae Mariae de monte Carmelo; haec Armachanus.*

Accedit etiam Ioannes Trithemius Abbas Sponhymensis, scholaeque Haydelbergensis quondam clarissimum lumen, qui (in lib. de laud. Carmel. cap. 7) ita scripsit: *Sicut ex veterum lectione didicimus, titulum b. Mariae Virginitatis Carmelitis convenire maxime scimus. Nam et ab exordio suae institutionis Dei Genitricem semper maximo honore, et reverentia sunt prosecuti. Enim vero non diu post Domini passionem, ut verbi praedicti Ioannis utar, *ex tunc successores Eliae, cum devotione assidue huic Virgini deservire, dudum eorum antecessoribus revelatae, ac desideratae, et postea eis exhibitae, studueruntque hanc specialiter Virginem ideo sibi ipsis in patronam eligere, quia noverant, ipsam solum singulariter eis conformem in primitiis virginitatis spontanea: quemadmodum Carmelo virginitatis spontanea fuit, primo per priores professores huius religionis inchoata: ita eadem virginitas fuit postmodum per Dei Genitricem primo in feminis introducta, et incepta. Propter dictam ergo conformitatem se ipsos fratres beatae Mariae Virginitatis appellaverunt; haec ille.**

Ante omnes vero auctores praedictos, docuit id historia quae Romana dicitur, in qua de templo a Carmelitis Virgini dicato, sic scriptum invenies: *A tempore Eliae, et Elisae prophetae, religiosi de numero eorum, qui morabantur in monte Carmelo, iuxta civitatem Dominae nostrae Nazareth, secretis solebant inhabitare usque ad tempora Salvatoris, qui tandem praedicantibus Apostolis, in fide confirmati, in suo latere ipsius montis, primo ecclesiam in honorem Virginitatis Mariae construxerunt. Minitur autem huius oratoris in obsequium Virginitatis a Carmelitis primitus constructi Iosephus Antiochenus, Paleonymus, Hieronymus Pinus (de Bono status Relig. l. 2. cap. 22), ubi non ab eo fatetur Carmelitas accepisse, quia prima in terrarum orbe dicata Ecclesia ab eis fuerit erecta. Paulus Moriglia Ordinis Issularum, qui (in lib. de Orig. Relig. lib. 1. c.*

30), aperte fatetur, Carmelitas gloriosum Virginis nomen, et patrocinium prae ceteris, et meruisse, et accepisse, quia primi sacellum, sive Ecclesiam in Virginis Mariae honorem in Carmeli monte fundaverunt. Ecce illustrissimam hanc nomenclaturam Virginis de monte Carmelo nacti sunt religiosi Carmelitani, quia vere illi primi fuerunt, qui Virgini Mariae in primo Ecclesiae saeculo oratorium constituerunt: primi qui eius obsequio, et amori inter ceteros religiosos addicti sunt: primi, qui tantae Virginis conversationem, et familiare colloquium merere. Nam, ut pie Mantuanus sensit, Maria non raro Carmeli incolas invisere solebat, eorumque colloquio, et familiaritate oblectari; quod ex eo, opinor, maxime credibile, quia cum Nazareth, ut auctores supra adducti affirmant, tribus miliaribus tantum distaret ab Eliae fonte, sive Carmeli vertice, quid mirum, si sanctissima Virgo Eremitas Carmeli, cuius sanctitas, et religio totam Palaestinam, et Alexandriam illustraverat, non saepe adiret, eosque suis colloquiis, et necessitudine fovaret? maxime cum post passionem Christi eos ad fidem et Evangelii praedicationem conversos videret.

Nec ignoro, quosdam, etiam hoc Ecclesiae nascentis tempore, alia Virgini Mariae templa constructa referre: imprimis enim Vincen. Beluacensis (*lib. 8. in Spec. hist. cap. 92*) testatur, Marthae Mariae sororis hortatu, postquam in Galliam ex Palaestina mirabiliter, Lazarus, et Maximino comitata, pervenit, post novam evangelicae doctrinae lucem Massiliensibus demonstratam; demum factum esse, ut duo templa, alterum Christo Domino, alterum vero eius Genitrici constructa fuerint. Nec me laetel, memoriae esse proditum, et Apostolorum saeculo, templum aliud Virgini fuisse dicatum, scribit enim Raphael Volaterranus (*lib. 11. Geograph. Antaradi*), quae et Antaradus dicitur, nunc autem Tortosa appellatur, antiqua, et egregia Phoeniciae urbs, in litore maris sita, ut ex beato Hieronymo (*in Ezech. cap. 27*), et ex Gulielmo Tyro (*7. belli sacri cap. 13*) colligitur, sacellum stare, quod primus omnium divae Genitrici Petrus Apostolorum princeps excitaverit, et in quo primus ipse quoque sacrificavit: immo qui Hispaniam, et res gestas illae a Iacobo Apostolo describunt, constantiter affirmant, sanctissimum Virginem in civitate Caesaraugusta, eidem Apostolo apparuisse, et post apparitionem templum, vel sacellum, quod nunc etiam est celeberrimum, eodem Apostolo auctore erectum fuisse. Hanc vero primam in toto orbe Christianorum Ecclesiam, variis modis, tabulis, et testimoniis, perpetua gentis Aragoniae fama, simul et traditio clamant. Qua de re etiam post Beutherium, meminit Ioannes Bassens (*in Chronico rerum Hispan.*). Vetusius autem a Carmelitis fuisse constructum templum Virgini sacrum, gravissimorum virorum auctoritas, quae supra retulimus, luculentè confirmat, quicquid Vincentius Volaterranus, Beutherius et Bassens scribunt. Nam cum historiae fides ex numero, et testium gravitate crescant, tot sunt pro hac sententia testimonia, simul cum antiquissima eiusdem religionis tra-

ditione, ut ab auctoritate paucorum, ac singularium testium minime superari queant. Sed verius crediderim primum templum, vivente beata Virgine, fuisse illud exstructum a beato Iacobo; primum vero post mortem fuisse, quod in latere montis Carmeli fuit aedificatum, ex qua distinctione constat, relatos historiographos non pugnare secum.

Atque hinc est, quod attendentes Summi Pontifices, honorificam hanc nomenclaturam fratrum s. Mariae de monte Carmelo esse propriam huius sacrae religionis, ab antiquissimis illis temporibus monachorum habitantium in Carmelo, illam Apostolicis suis bullis confirmarunt, expressis verbis declarantes hunc sacrum Ordinem a b. Virgine Dei parente, editum fuisse. Etenim Sixtus IV. in quodam diplomate, Carmelitis concessio, id sequentibus verbis testatur: *Dum attenta meditatione pensamus, quod Virgo venustissima, quae florem sanctissimum Dominum nostrum Iesum Christum, ineffabili sancti Spiritus cooperante virtute, genuit, produxitque sacrum Ordinem beatae Mariae de monte Carmelo a Sede Apostolica, pluribusque Romanis Pontificibus approbatum, quem eisdem gloriosissimae Dei Genitricis, semperque Virginis Mariae speciali titulo voluit insigniri, etc.* Eodem ferme modo loquuntur Pontifices, Sixti IV. successores, et novissime Gregorius XIII. in bulla, quae incipit, *Ut laudes Gloriosissimae*, eisdem fere utitur verbis, ac ipse Sixtus IV. immo omnibus fidelibus Ordinem Carmelitarum sub titulo beatae Mariae Virginis nominantibus Innocentius IV. decem dies indulgentiarum contulit. Urbanus vero IV. tres annos, et totidem quadragenas indulisit. Et quidem si magni principes in pignus amoris, et in argumentum sui favoris, et gratiae, eis, quos ex sacro baptismatis fonte excipiunt, tanquam propriis filiis charissima suae familiae cognomina mutant, quibus non parum illi splendore nanciscuntur; sane beata Virgo non minorā sui amoris pignora huic sacrae Carmelitanae religioni praestitisse censenda est, cum Mariani sui nominis celatissimum nomenclaturam ei conferre non dubitaverit, ut nomen aliter nominentur, quam fratres sanctae Mariae de monte Carmelo: et quod excellentissimum, non solum sui nominis, sed et suarum virtutum alumnus huius sacrae religionis legitimus haeredit instituit, ut palam ostendunt sanctorum, ac sanctorum millia, quae ex hac sacra religione prodierunt: etenim praeter antiquissimos eius parentes sanctissimum Eliam, et Eliaeum, nec non filium Sarepham viduae, quem Elias mortuum ad vitam revocavit, et sanctum Abdiam; certe in ea flourerunt omnes filii prophetarum, quos omnes monachos in veteri testamento fuisse, affirmant sancti Patres, praecipue s. Hieronymus (*in epistola ad Rustic.*), quae in ordine est quarta, et (*in epistola ad Paulinum*), quae est in ordine decimatercia, et alii plures: tunc autem non erant alii monachatus, quam Carmelitanus; in novo autem testamento praeter s. Ioannem Baptistam, Eliae spiritus haereditem, quem sancti Patres passim appellant monasticae disciplinae Patrem,

et principem, flourere insigni vitae sanctitate praediti. Sanctus Cyrillus patriarcha Alexandrinus, qui loco Coelestini I. in Concilio Ephesino praefuit, ubi Delparam non solum Christophocum, sed et Theodochon, hoc est, Matrem Dei appellandam esse, contra Nestorium haereticum publice defendit. Beatus Patriarcha Hierosolymitanus qui XLIV. post divum Iacobum annumeratur, et scripsit teste Genadio contra oblectatores sui studii librum, in quo ostendit, sibi Origenis ingenium placuisse, non tamen doctrinam eius sequutum: alium etiam de institutione primorum monachorum, in veteri lege exortorum, et in nova perseverantium scripsit ad Caprasium, qui habetur tomo 9. Bibliothecae sanctorum Patrum, editione secunda, eiusque meminere sanctus Cyrillus Graecus (*in epist. ad Abbat. Ioach.*), Thomas Ubaldeus (*de sacram. tit. 9. cap. 89*), Molanus, et Genebrardus, et alii innumeri scriptores; eoque libro passim sui sunt theologi, praecipue ad confutandas haereses, et deliria Magdeburgensium, Melanchlonitarum, et aliorum ascensionum, monachatum rem esse novam, aut nudius tertius ortum in Ecclesia post Christum, eiusque doctrinam, quos Ubaldeus contra Wicleph confundit (*praec. titul. 9. cap. 89*), manifeste probans, monachorum antiquissimum esse haereditatem Ecclesiae, adumbratam in Enos, qui speciali prae aliis cultu coepit invocare nomen Domini; expressam autem in Elia Carmelitarum patriarcha, continuatam vero in filiis prophetarum, Rechabitis, atque Esseis usque ad Ioannem Baptistam, simillimum, ac singularissimum Eliae successorem, et sequacem: ac denique Apostolorum tempore perfectam, et per Dionysium Pontificem, qui primus ex monachis assumptus est in Papam, per Antonium, Cyrillum, et Ioannem Hierosolymitanum usque ad quartum saeculum protractam: quo argumento, et doctrina Ubaldeus, quem etiam ibidem citat (*in doctr. fid. art. 1. cap. 1*), usus est Dominus cardinalis Bellarminus (*lib. 2. de monach. cap. 5*), de origine religionum contra huius temporis haereticos Magdeburgensium, Calvinum, et Melanchlonem, licet postea in libello de scriptoribus Ecclesiasticis ad annum 390 dubitet de hoc Ioannis libro ad Caprasium, quo tamen ipse frequenter, ut dixi, usus est. Equidem si dubitare licet, enervatur, et infirmatur doctrina Ubaldeus (*dict. titul. 9*), ubi illius praecipue libri auctoritate fultus, sui temporis haereticos ita expugnavit, ut Martini V. Pontificis Maximi meruerit non solum sui operis confirmationem obtinere, sed et summis etiam laudibus ab eo extolli, ut constat ex bulla dicti Martini V. Ubaldeus operibus inserta: consequenter et ruere magna ex parte veritas antiquitatis monachatus, quam theologi docent, permulla mutantes ex doctrina Ubaldeus, qui copiosius in hoc genere argumenti scripsit, et auctoritate Ioannis XLIV. frequenter utitur; flourit etiam s. Bertoldus primus generalis Latinorum, sanctus Brochardus, sanctus Cyrillus Graecus, sanctus Simon Sloch Anglus, cui sanctissima Virgo insigne sui Ordinis scapulare dedit, sanctus Hilariion, sanctus Albertus de

Trapano, a Sixto IV. canonizatus; flourit sanctus Henoch patriarcha Hierosolymitanus, qui vitam sancti Angeli scripsit, sanctus Ioannes itidem patriarcha Hierosolymitanus, qui fuit non solum professione, sed etiam sanguine frater sancti Angeli, sanctus Franciscus de Senis, sanctus Theodorius Germanus, sanctus Petrus Thomas Bononiae Legatus, Episcopusque Paensis, ac tandem patriarcha Constantinopolitanus, qui fundavit Bononiae facultatem theologiam in Universitate Bononiensi: ex ordine summi Pontificis, cuius vices ibi gerebat, ut constat ex libris institutionis eiusdem facultatis, flourit b. Andreas de Corsinis Episcopus Fesulanus, beatus Averanus Gallus, et beatus Remeus, quorum duorum corpora honorifice coluntur Lucae in Ecclesia cathedrali, b. Petrus Luppus, Belga martyr insignis, trucidatus ab haereticis in Belgicis tumulis, beatus Iacobinus de Crachovia, beatus Stanislaus Polonus martyr, beatus Ludovicus Ravida martyr Siculus.

Sed et his non contentus, alios non minus insignes sanctos nunc commemorabo, hi sunt, Sanctus Sthellesphorus, s. Dionysius Papa V. qui fuerunt primi, qui ex monachis assumpti sunt ad Pontificatum, ut scribit s. Damasus in vita sancti Dionysii, et adducit Illustrissimus cardinalis Bellarminus (*lib. 2. de monach. cap. 5. de orig. relig.*), ut probaret, ante annos quadringentos fuisse in Ecclesia monachos Eliae successores, sanctus Anastasius Persa martyr illius temporis, sanctus Benedictus Papa, et martyr, de quibus omnibus, tanquam de palmis vineae Carmeli, Apostolica auctoritate fit officium in Ordine Carmelitarum, et appositum sunt in calendario, et breviori sub nomine Carmelitarum. Nec refert, quod Trithemius dicit, hunc Benedictum fuisse Abbatem Ordinis sancti Benedicti: nam reversa ex Ordine Carmelitarum fuit assumptus ad dignitatem abbatis Benedictini: quod non semel evenit, praecipue in Hispania, immo paucis retro annis accidit, quod reverendissimus Dominus Martinus Capereus Mechliniensis ex priori provinciali inferioris Germaniae Ordinis Carmelitarum, fuit assumptus, et creatus Abbas conventus sancti Crispini celeberrimi Benedictinorum monasterii, et ex Abbate Episcopus Chalcedonensis electus est. Ut autem evidens fiat hoc ita fuisse, id testatur epitaphium, quod eral in lecto Basilicae sancti Petri, quod propriis expensis restituit: sic enim habebat aureis litteris scriptam, et regione sui sepulcri: *Hic iacet Benedictus, quem Carmelus protulit, Passinus aluit, Vaticanus coronavit: alludens ad tres montes Carmeli, Cassini, et Vaticani, in quibus ortum, progressum, et finem habuit: cuius epitaphii memoria ne temporum iniuria depriveret, illud ex dicta Basilica excerptit Claudius de la Ville Gallus doctor celeberrimus, et in libro herioricum epitaphiorum apposuit libro 2. epitaphium octavum, ubi hoc modo explicat veritatem epitaphii: *Carmelus protulit, Passinus aluit, qua pro victu, et restituit, et necessarii ex abbatis Cassiniensium dignitate annos ingressus accepit.**

His accedunt sanctus Albertus Hierosolymo-

rum patriarcha, qui Carmelitis dedit regulam quandam, et patriarcha creatus Hierosolymorum suo iure, a se iam pridem confectam, confirmavit: beati martyris Franciscus, alias, depravate, Francus, et Blasius Episcopus Cremonensis, quorum corpora Cremonae requiescunt, beatus Ioannes Soret-Nortmannus totius Ordinis Generalis prior, ac reformator, Brunius Albarus, Pererius Comes stabilis Portugalliae semifrater, ut vocant, cuius corpus gloriosum Ulyssipone requiescit in regio conventu Carmelitarum, quem sibi ipse aedificare fecerat, et postea professione semifrater emissa, in eodem monasterio humilitatis munera exercens, vivus, et mortuus miraculis conspavit innumeris. Beatus Ioannes Sanctus Valentianus, provincialis Valentiae, beatus Angelus Ceronichius principis Ceronichii filius, quorum corpora in augusto Valentinarum Carmelitarum monasterio in dies miraculis conspiciuntur. Consulto ultimo loco refero alium Sanctum Angelum Hierosolymitanum insignem martyrem, qui dono prophetiae futura solius vaticinarii signata Domini, patriarchae nostro divo Francisco imprimenda fore, praesente beato Dominico, praedixit Romae in Ecclesia s. Ioannis Laterani, ut tradunt Petrus de Natalibus (in vit. Sanct. Angel. post lib. 12. de Sanct. sup. canon. cap. 10), et Baptista Mantuanus (in apolog. pro Carmel), et praecipue Thomas Bellorus (in vit. s. Angel.), quam Enoch patriarcha Hierosolymitanus Carmelita, coactans ius Angeli scripsit, et postea ipse Thomas Protonotarius Apostolicus praelo mandavit in triginta capita distributam, ubi postquam (cap. 20) retulerat sanctum Angelum ex Hierusalem summo Pontifici Honorio III. et Federico de Claremonte ex parte patriarchae Hierosolymitani attulisse quasdam reliquias, tibiam, et brachium Ioannis Baptistae, caput Hieremiae prophetae, brachium s. Catharinae, tibiam s. Georgii, et imaginem beatae Mariae Virginis, sic ait (cap. 21): *Relictis Honorio, et Frederico in civitate veteri, Romam venimus, ubi loca Sanctorum omnia devote lustrantes, mane proximo, maxima cum cleri, tum populi multitudine coacta, in basilica s. Ioannis Lateranensis, sanctus Dei Angelus magno spiritu fervore praedicare cepit: aderant ibi sancti Dei viri Franciscus et Dominicus, quos cum nusquam antea vidisset, supernas claritatis splendore mens illustrata, novas, sed sublimissimas Ecclesiae columnas adesse praedixit; sermone tandem finito, s. Dominicus spiritu elevatus, dixit s. Franciscus, hic est angelus Hierosolymitanus, Christi, et fidei catholicae defensor, et declamator ardentissimus, qui doctrina et sanctitate vitae incredibiliter christianae fidei profuit, cui s. Franciscus respondit: hic est civis caelestis, qui in Sicilia martyrio coronabitur, et anno simul omnino hilari ad s. Angelum veniunt, et cum incredibili humilitate salutant, ac mutuo pacis oculo prosequuntur: tunc angelus, salvete, inquit, maximi christianae militiae doctores, Dominice impugnatore haerensum strenuissime, et Franciscus Christi praecipue imitator, qui virtute humilitatis vera portabis stigmata Christi: privilegio datum est tibi mortiferam haereticorum rabiem*

compescere, christianum nomen defendere, et Ecclesiam augere, et illustrare; et Franciscus subdit: Tibi Angeli, veritatis defensor, merito gestendum est, brevi naugue in Sicilia martyrio vitae militiam terminabis, et triplici laurea coronatus divinae fructuosus, et sempiterni gaudii praemia suscipies. Adhaec Angelus: Vobis sanctissimi viri, vobis magis gaudendum est, quibus christianam rempublicam felicibus coeptis, meritis, et doctrinis amplificare concessum est: itis, alisque ultra, citroque inenarrabili charitatis ardore dictis, de multis, et magnis Scripturarum, et fidei mysteris humiliter inter se locuti sunt, et cum prope ad s. Sabianam pervenissent, homo quidam genere nobilis, sed leprosus obeians eis veniens dixit: Orate sanctissimi viri, ut Deus foedo hoc morbo vestra intercessione me liberet, quem illi in pace abire iubenti, et subito sanus effectus, dat gloriam, et honorem omnipotenti Deo; Angelus autem cum Dominico, et Francisco illum diem, et noctem divinis sermonibus, et oratione transegit; haec ibi.

Huius colloquii meminerit celeberrimi viri Franciscus Maurolicus (in suo Martyr. die 6. Maii), Petrus de Natalibus (in vita S. Angeli Carmelitae), nec non Baptista Mantuanus (in Apologia pro Carmelitis in vita S. Angeli), qui in huius rei testimonium haec praeterea carmina cecinit:

Cum mare transisses, cupiens invisere Romae Reliquias sacras, cineres, monumentaque Patrum, Et Lateranensis stares in limine templi. Contigit aeternis res memoranda diebus. Nam minor Etruscae veniens de monte laborum, Ad tua Franciscus sese vestigia flexis. Prostravit genibus, sacris dedit oscula plantis, Insuper adiecit, salve Pater Angeli motus. Incola Carmeli, te mors manet inclyta Christi. Testis eris, tibi rex divum decus annua istud. Te quoque Francisco memorant responsa dedisse Talla, solvendo tanto pro munere grates: Ad tua Franciscus Deo, sed erit tua gloria nusquam Inferior tibi; Christus enim sua vulnere quinque Insuper, et fies Christi patientis imago. Dominicus Hispanis, qui tunc veniebat ab oris Fortis aderat, tam mira notans praesagia Patrum, Et tulit castus mundi haec tria luminia in unum, etc.

Quid plura? Dion. Carth. quem secuti sunt Bergomensis (lib. de illust. foem.), et Guilelm. Einseinger. affirmat b. Virg. monasterium instituisse 150. monialium, eius curam ipsa habebat: constat autem tunc nullum aliud viguisse institutum nisi Elianum. Ob hanc ergo et iam rationem merito Carmelitani fratres sanctae Mariae de monte Carmelo nuncupantur, cum iuxta istorum sententiam Deipura Virgo monasticum Eliae institutum fuerit professa.

Tandem, ut uno verbo innumeros huius religionis commemorem, quodnot ab Elia in speluncis, cavernis, montibus, et desertis Aegypti, et Thebaidae, et aliarum regionum monasticam vitam professi sunt, Eliani instituti fuerunt cultores, ac huius sacrae religionis filii. Unde Trithemius (de laudibus Carmelit.) ait: *Tot sancti sub Ordine Carmelitano fuerunt, ut penitus numerari nequeant: etenim si quis stellas coeli dinumeret, et Sanctos huius Ordinis*

enumerare poterit. Ex monialibus autem huius Ordinis nonnullas insigni sanctitate praeditas referam, in Sanctorum, ac beatorum catalogum redactas: haec fuerunt sancta Eugenia virgo Alexandria, sancta Eufrasia virgo, et imperatoris Theodosii consanguinea, sancta Cyrilla virgo, et martyr, sancta Pelagia, quae cum aliquando licentiose vixisset, religionem hanc ingrediens, singulari Dei molitione, habitu foemineo in virilem mutata, rem sine mirandam, sed non imitandam, inter monachos sanctissimam vitam egit, ut Iacobus Diaconus (in eius vita) refert, sancta Sara virgo, cuius meminit Vincentius (l. 18. c. 9), nec non sancta Eufrosina virgo, ut idem tradit Vincentius (lib. 13. cap. 51), sancta Romana virgo, beata Maria Priorissa illius monasterii, quod sancta Helena in monte Calvario fundavit, ut refert sanctus Ambrosius (in orat. in laudem Theodosii ibidem), sancta Sinelecta virgo, sancta Maltrona virgo, ut ex s. Hieronymo, et ex s. Vincentio adducatur Palemydorus Baclavus (l. 2. c. 4), et Thom. de Sessa (l. 1. antiq. Ord. Carmel. c. 14) in monasterio Bethleem, s. Paula vidua, et Eustochium, eius filia, sancta Venerea, sancta Theodora, sancta Usia, sancta Adolia, sancta Basanilla, sancta Phiolina, sancta Asella, sancta Avila, quarum vitas, et admirabiles virtutes refert Palladius (in hist. sanct. Patrum in vita Optiani); qui et refert, quod etiam in civitate Ancira reperiebantur plusquam decem millia montalium professionis Eliae, inter quas quaedam nomine Magna, heroica virtutis opera exercuerat in civitate Antini. His adnecto Beatam Theresiam, cuius excellentem doctrinam, ac religiosae vitae institutionem divinitus inspiratam, sequatae innumerae virgines magna sanctitate flourerant, et hodie in Ecclesia, tanquam fulgentissima sydera praefulgent: ac tandem b. Maria Magdalena Florentina, a qua tot miranda sunt patrata, ut omnes audientes stupescere faciat. Consulto missos facio sanctos, et sanctas ex Ordine Tertiario, ut Eduardum regem Angliae, serenissimum Infantem d. Alphonsum de la Cerda, qui Carmelitas in Hispaniam induxit, sanctam Angelam filiam regis Boemiae, s. Angelam de Areua, de qua Silvester Maurolicus Abbas sanctae Mariae Rochamatoris Ordinis Cisterciensis in historia sacra, mare Oceanum omnium Ordinum appellata (l. 4), ubi agens de Carmelitis Tertiaris ait, quod cum praedicta Angela vellet Tertiaria fieri alterius Ordinis, in antecedenti nocte in somnis apparuit illi scala caelos tangens summitate, et imo terram, iuxta quam erant duo sancti Ordinis Carmelitarum, qui dixerunt ei, si vis per hanc scalam ad caelum ascendere, sume habitum Tertiariorum beatae Mariae Virginis de monte Carmeli: omisit illa, et cum maxima sanctitatis opinione obiit in Sicilia die 21. Octobris, 1556.

Ad extremum, ut iam dicendi vela contraham, ad te mons Carmele, qui cognomen Dei parenti dedisti, ac tot innumerales martyres, confessores, ac virgines peperisti, sermoneo convertito. O mons Carmele monasticae disciplinae exordium, perfectionis magisterium, ac omnis virtutis fulgentissimum speculum; o

mons Carmele, magis Patris Eliae domicilium, ubi austeritatis, et poenitentiae, ac caelestium arcuorum contemplationi assidue deditus, caenobio statui primordia dedit; o celeberris mons Carmele, in quo in novissimo tempore Ioannis Baptistae vox illi clamantis in deserto prodidit (Matth. 11): *Poenitentiam agite, appropinquavit regnum caelorum*: ex tunc enim armorum spiritualium fragor insonuit; ex tunc fortes in bello facti sunt ad expugnandam, non terram promissionis, sed caelestem patriam. Christo Domino dicente: *A diebus Ioannis Baptistae, regnum caelorum vin patitur, et violenti rapiunt illud*; o mons Carmele, vel eo solum nomine singulari veneratione dignum, quod sacello Deiparae Virginis dicato, sacer factus sis, et Marianis favoribus locupletatus; o tandem sacra Carmelitana familia, quae mihi videris aller mons Carmelus, celsitudine sanctitatis, et decore virtutum ei persimilis: si in illo auri, et argenti spiritualia mineralia delitescerant, haec in te non desiderantur, cum caelestibus divinarum charismatum divitiis, Apostolicis privilegiis, ac plenissimis indulgentiis affluas, quos Carmelitano habita induit, vel basilicas eorum visitantes, vel certe fratres eius prolegentes, aut favore quovis invantes, quotidie lacerant. Quod si mons ille Carmelus arborum amoenitate, ac herbaram suavolentia, degentium in eo animas oblectabat, sane Carmelitarum Ordo viridarum est amoenissimum, ager foecundissimus, cum tot sanctitate, et doctrina conspicuus viros, velut fructiferas arbores, ac tot foeminas mira virginitatis suavolentia fragrantem germinavit: quare cum hi omnes Carmelitanae religionis alumni, Deiparae Virginis speciali ratione se devoverint, ac eius obsequio, et famulatu perpetuo se sacraverint, recte in hanc sacram religionem conveniunt verba illa (Isai. 35): *Gloria Libani data est ei, decor Carmeli, et Saron*: cum revera ipsa Virgo praecipuus sit Carmelitanae familiae splendor, honor, et pulchritudo. Unde merito vobis intoneat licet illud, quod olim ad Iudith, Virginem admirabilem, dictum fuit (Iudith 35): *Tu gloria Hierusalem, tu laetitia Israel, tu honorificentia populi nostri*. Licet ibi dicere te, Mariam Matrem, et nutricem divinitus datam, habere gloriam: materiam tuam pietatem in filios exerce, ad te confugimus, auxilium tuum imploramus, ut sicut regia misericordia, singulari filiationis tuae gratia, in terra nos exornasti, illa eiusdem filiationis haereditate in caelo gaudere facias; quam nobis largiri dignetur, qui cum Patre, et Spiritu sancto vivit, et regnat in saecula saeculorum. Amen.

HOMILIA IV.

Opportuna digressio in celebratione beatificationis sanctae Matris Theresiae Carmelitani Ordinis monialis novae reformationis discolceatorum fundatrix.

Cum occasione tractationis de sacris arcanis sanctae Mariae de monte Carmelo, in laudes sacrae Carmelitanae religionis opportune incidendum, ac eodem tempore sanctae Matris Theresiae de Iesu, eiusdem Ordinis alumnae, desideratissima beatificatio recens admodum sit, nec possum, nec debeo eius praeconia omnino silentio praeterire.

Duo ergo non differat, quae in simili argumenti genere divus Hieron., de quibusdam virginitatis sermonem faciens, ingenue fassus est: etenim (*in epistola ad Eustachium*) agens de Paula dixit, quod et de h. Theresia dicere mihi licet: *Si cuncta corporis mei membra vertentur in linguas, et omnes artus humana voce resonarent, nihil dignum de sanctae ac venerabilis Theresiae virtutibus dicerem: nobilis generis, sed multo nobilior sanctitate.* Verba etiam eiusdem sancti Hieronymi (*in epist. ad Demetriad.*) satis rursus praesenti argumento mihi congruere videntur: *Scripturas ad Demetriadem virginem Christi, quae et nobilitate, et doctis prima est in urbe Romana; si cuncta virtutibus eius congrua dixerit, adulari putabor; si quaedam subtraxero, ne incredibilia videantur, domum laudibus eius mea faciet verendum. Quid igitur faciam? quod implere non possum, negare non audeo; haec ille. Non dissimiliter si magnalia huius ineluctae Virginis praedicaverit, incredibilia proferre indicabor: si autem hoc timore concussus, portenta illius reticero, laudibus eius iniuriam irrogabo: Quid igitur faciam? aiebat div. Hieronym. quod implere non possum, negare non audeo: attente ergo mecum perpendens, quatenam verba ex sacris eloquiis ad praeconia huius sacrae Virginis decantanda proderem, nulla mihi aptior visa sunt, quam prophetica illa, quae deipara Virgo de seipsa protulit (*Luc. 1*): *Beatum meditent omnes generationes, quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen eius.* Hoc vaticinium nullis retro annis impletum novimus in deipara Virgine, universo orbe eam beatam acclamante; hodierna vero die impletur pariter in dilectissima eius filia Theresia, quam iure specialis suae filiationis, Marianae virginitalis, et macternitatis legittimam haerodem fuisse in hunc modum demonstrat.*

Sane sicut communis est sanctorum Patrum sententia (*in capt. 1. Luc.*), virginitalatem, et maternitatem esse illa magna, propter quae ait Virgo ab omnibus generationibus beatam esse praedicandam: unde divus Thomas (*in catena*) ex mente d. Augustini ait: *Virgo non per suam virtutem dicitur se beatam praedicandam, sed causam assignat dicens: quia fecit mihi magna, qui potens est: quae tibi magna fecit? credo, ut creatura ederes Creatorem, fa-*

*mula Dominum generares, ut per te mundum Deus rediret, per te illuminaret; per te ad vitam recareret; haec ille: ita similiter, ab haec duo praecipue omnium fidelium generationes sanctam Theresiam perpetuo beatam praedicant, quod virgo simul et mater sit, virgo immaculata mente, et corpore; et multorum pariter filiorum fecundissima mater in Christo; ut loquitur divus Paulus: unde non immerito in eam conveniunt verba illa divi Bernardi de deipara Virgine loquentis: *Nec similem visa est, nec habere sequentem, gaudia Matris habens cum virginitatis pudore;* in quo sane non solum deiparam Virginem; sed et beatissimam Trinitatem mihi Theresia aemulari videtur: nam, ut dixit Nazianzenus (*Par. in laud. virgin.*): *Prima trias Virgo est.* Quis autem ignorat, Deum per Isaiam (*cap. 49*) dixisse: *Ego, qui alios parere facio, ipse sterilis ero, et mater esse peribitur, dum inviolata; et incorrupta manens, multos filios spiritualiter quotidie parit:* beata ergo Theresia, meliora semper charismata aemulata, ut monuit divus Paulus, non solum virgo inviolata, sed et facienda multorum mater in Christo extitit.*

Observavi non semel Adam, dum fuit in statu innocentiae, minime sollicitum de procreandis filiis, nec de successore post se relinquendo; at divinae legis praerogativa factus, ac propterea corruptionis, et mortalitatis poenae obnoxius, uxorem cognovit, et iam propagationis sollicitudo animum eius pulsabat, ut his verbis eleganter dixit divus Basilius (*de vera virg.*): *Adam in eos conspicias etiam mortisque sententiam post paradisi amissionem: tunc iam uxorem cognovit suam, ut vitae postea mortalitatem probris successione solaretur.* Angelus autem nulla unquam procreationis cura sollicitavit, quia ingenerabiles, et incorruptibiles erant; at licet physice multiplicari nequirent, moraliter tamen propagari posse non ignorabant per virginum multiplicationem, quae mortali carne indutae, angelicam puritatem imitantur, et ipsorum angelorum ruinas instaurant. Unde sanctus Basilius (*ib. de vera virg.*) agens, dixit: *Bonum est coniugium, per quod humanae posteritatis inventa est propagatio; sed melior virginitas, per quam angelorum reperta est successio; ad hoc ipsum respiciens divus Hieronymus (*lib. 1. adv. Iovin.*), versans illa Genesis verba (*cap. 9*): *Crescite, et multiplicamini, et replete terram, acule, et sapienter dixit: Consideranda est vis verbi, et replete terram, nuptias quippe terram replent, virginitas paradisum: atque huc facit singularis, inaudita, ac ingeniosa expositio sancti Basilius (*in locum illum Ioa.*): *Levate oculos vestros, et videte regiones, quae albae sunt iam ad messem: ubi per messes albas intelligit virgines, et continentes, quos tanquam selecta grana divinae messis, apta esse dicit ad vacuas angelorum sedes implendas: et postea inquit: Virginitas vitam nostram de corruptione ad sanctitatis gloriam colligit, et grana intra coelorum horrea congregat.* Equidem beata Theresia non solum per seipsam, quae integerrima semper extitit virgo, sed quia pariter, et mater fuit, in-**

numerabiles virgines spiritualiter parturiens, et exterius amictu albo induta, quas tanquam spicas, quae albae sunt ad messem, nunc in Ecclesiae militantis, postmodum in triumphantis horrea incessanter inducit. Quare merito in beatam Theresiam conveniunt verba illa (*Sapient. 7*): *Felix sterilis, et co-inquinata, quae nescit thorum in delicto, habebit fructum in respectione animarum sanctorum.* Tot sanctorum monachorum, et monialium agmina, per totum orbem terrarum longe lateque diffusa quis non videat fructus esse huius virginis, ac fecundae Matris?

Observavi quod (*Genes. 12*) de Abraham ait sacer Textus: *Egressus itaque Abraham, tulit Saraim uxorem suam, et animas, quas fecerat in Haram.* Certe fide catholica docemur, hominum animas non fieri ab hominibus, sed a solo Deo creari; nihilo secus tamen Abraham dicitur animas fecisse, quia eas converterat ad Dominum; unde Paraphrastes Chaldaeus ad significandum legit: *Abraham tulit animas, quas subiecerat legi.* Cum ergo beata Theresia, tot fidelium animas non solum divinae legis iugo, sed evangelicae perfectionis disciplinae subdidit, merito illam, non solum virginem, sed fecundam pariter Matrem compellere fas erit: ut enim dixit divus Gregorius (*hom. 3. in Evang.*): *Quasi etiam parit Dominum, quem cordi audientis infuderit, et mater eius praedicando efficitur, si per eius vocem amor Domini in proximi mente generatur;* haec divus Gregorius: quibus persimilia sunt illa divi Hieronymi (*in Evang.*): *Isti sunt mater, ait Dominus, qui me quotidie in credentium animis generant.* Verum audire mihi videor beatam Theresiam dicentem illud (*Isaie cap. 49*): *Quis genuit mihi istos? ego sterilis, et non pariens?* Quasi dicat, cum ego virgo sim iulata, quis ex me genuit tam ingentem filiorum sobolem? Cui interrogationi ego hac ratione occurrendum arbitror, cum Spiritus sanctus ad imitationem Dei parentis voluerit beatam Theresiam virginis, et matris honore cononestare: certe quemadmodum Mariam stupendo miraculo fecundavit, et filium Dei naturalem concipere, et parere, iuxta illud (*Luc. 1*): *Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obambabit tibi;* ita idem Spiritus sanctus beatam Theresiam aliquo integerrimam virginem, matris fecunditate donavit, ut innumeros filios Dei adoptivus spiritualiter conciperet, et pareret.

Ex qua singulari praerogativa illam eruo Carmelitanae religionis miram excellentiam super reliquos Ecclesiae catholicae monasticos Ordines, quod quemadmodum in Christo Domino duplex praefugit generatio, una aeterna, alia temporalis; illa in sinu Patris, haec in utero Matris; illa conveniit, quatenus Deus, haec quatenus homo; illa fuit a Patre sine matre, haec a Matre Virgine sine patre; ita mirabili quadam proportione duplicem huius sacrae Carmelitanae religionis intusor generationem, primam a Patre sine matre, hoc est, a solo antiquissimo patre Elia, secundam vero, quam proprie regenerationem vocitare licet, a Virgine Matre, absque humano patre, a sola

scilicet beata Theresia integerrima virgine. Opinantur tamen quidam, quod sicut in generatione temporali mundi, divina sapientia providit, ut vir, et foemina coevenirent ad procreationem generis humani; ad quem scopum respiciens Dominus dixit (*Genes. 2*): *Non est bonum hominem esse solum, faciamus adiutorium simile sibi; et continuo creavit Evam; et sicut in regeneratione spirituali voluit Deus, ut vir, et foemina simul concurrerent, Christus scilicet, et Maria, ille ut Redemptor, haec ut ministra redemptionis, ministrando ei sanguinem, quo solus ipse nos redemit; ita, inquam, quidam pie opinantur, quod in regeneratione, cum venerit filius hominis in illa ultima renovatione Ecclesiae, cum fiet unum ovile, et unus Pastor, non solum virum, sed et foeminam adhibebit, ut neutri regenerationi desit sexus uterque, Eliam, scilicet, ut testatur sacra eloquia in extremo illo tempore venturum, et beatam Theresiam tanquam Viraginem, ac fortissimam mulierem quae ardentissimo Divini honoris dolo instar ipsius Eliae exaestuans, in eius consortio, Antichristi rabiem compestet, arma diripiet, potentiam confringet, ac illasrem de illo victoriam reportabit, ut merito dici possit (*Judith 14*): *Una mulier fecit confusionem in domo Nabuchodonosor.**

Porro, quia video nonnullos male deceptos, falso existimantes, beatam Theresiam, novam aliquam in Ecclesia Dei religionem indixisse, aut alicuius novi Ordinis fundatricem existisse, compellor dicere beatae Theresiae eam me nlem fuisse, ut eandem religionem Carmelitanae, quam profliciterat, ad pristinum rigorem primaevis sui instituti reduceret. Olim sacri Pontifices illud mitigaverant in nonnullis indulgentibus, quae beati Alberti asperima regula praeferebat. Beata autem Theresia non veniens solver legem, sed adimplere, cupiens non iola, ut apicem utlum illius regulae praerteriri, reovationem, et reformationem quandam instituit, sicut et in Ordine sancti Augustini illam fecit sanctus Gulielmus, et in Ordine sancti Patris nostri Francisci d. Bonaventura, et in monialibus Dominicani sanctae Catharinae de Senis. Unde in bulla Beatificationis eius non vocal eam Paulus V. alicuius novae Religionis inventricem, sed novae reformationis Discolceatorum fundatricem. Sane beata Theresia filia fuit Ordinis Carmelitani cateciti, ab eo fuit instituta, in eo divinis fulgoribus illustrata, in eo caelestem spiritum concepit, ac charismatibus supernis divinitus fuit praevienta, et a Spiritu sancto edocta, ut intra Ordinem Carmelitanae manens, asperiorum, et pauperiorum viam ingrederetur. Atque hac facit quod divus Chrysostomus (*hom. 11. in Acta Apost.*) quaerens, an charitas paupertatem, an vero paupertas charitatem pepererit, respondet haec verba: *Videtur mihi, quod charitas paupertatem; ardentissima igitur charitas, quam beata Theresia concepit iuler moniales calceatas Ordinis Carmelitani, peperit paupertatem discolceatorum eiusdem Ordinis, ac plane Apostolicam illam vivendi rationem: quae hodierna die antiquissima Carmelitarum religio merito cum sponsa in Salomonis epithalamio*

Surge, surge Debhora, et loquere canticum; vel, ut alii legunt, *loquere inspectionem, loquere oratum, loquere principatum, loquere ordinem:* his enim omnibus significationibus gravida esse perhibetur vox Hebraea, quam vulgatus interpretis vocat *Canticum:* sic sane nobis b. Theresiae dicere nunc licet post gloriosam hanc partem victoriam: *Surge, surge, loquere canticum, canticum scilicet illud novum, quod Ioannes dixit, cantare non posse, nisi virgines; loquere inspectionem, pande nobis revelationem; et coelestium visionum arcana; loquere oratum, narra nobis divina charismata, quibus Sponsus te mirifice exornavit; loquere principatum, manifesta nobis specialem illum favorem, cum Rex regum, dum mortalem vitam ageres, te velut reginam pretiosissimo diademate manu sua coronavit; loquere ordinem, aperi nobis excellentiam huius tui Ordinis, in quo te ordinatrice, omnia bene ordinata sunt, ut nihil in ea absque ordine inspicere liceat: quod non obscure indicat, Deum principalem eius fuisse institutorem, quia, ut ait Paulus (ad Rom. 13): *Quae a Deo sunt, ordinata sunt.**

Porro, ut clare videamus, quam admodum Debhora b. Theresiam obumbravit, in memoriam quaevo roveocemus vocem Hebraeam, *Debhora*, idem significare, quod Latine *Apis*. Constat autem, apem simul virginem, et matrem esse, ut cecinit Virgilius (lib. 4. Georg.), et admittit d. Augustinus (de bon. coniug. cap. 2), dum ait: *Deus apibus prolem sine concubita dare potuit: ergo carnem Christi in utero virginis recte formare potuit: et divus Ambrosius (cap. 4. Exameron.) commendans apes ab integritate virginali, fatetur pariter fecundissimas esse: Geminis, inquit, erant foetus, et duplice caeteris avibus fecunditate praerorant.* Deinde quia apes symbolum sunt cuiusdam religiosae communitatis, cum et clausuram servant, et uni tantquam religiarum magistro, et superiori subiciantur: ut enim dixit divus Basilius (hom. 8. sui Exam.): *Apibus communis est habitatio, communis utraque omnium actio, et quod maxime esse constat sub praeside, duceque, omnes sua officia attingunt, et aggrediuntur: caeteras omnes certare, et naviri, alias invigilare, quaerendo victualia, alias sollicitam castris adhibere custodiam, alias futuros explorare imbres, et speculari cursus nubium, alias de floribus sarta fingere, alias varem infusum floribus ore colligere; nullam tamen alienis insidiari laboribus.* Cum igitur beata Theresia virgo sit pariter, et mater, copiosum spiritualium filiorum examen procreans, et cum duplicem instituerit communitatem monachorum, et montialium, quae tanquam apes argumentosae singulae sui muneribus attendentes, Evangelicae perfectionis favum incessanter elaborant, congruae satis beatam Theresiam adumbrari constat per Debhoram, apem significantem. Sed et illud, quod fertur de Alexandro, non alienum puto ab hoc argumento: desideravit ille vehementer oculis suis inspicere, quae ratione apes ex materia illa, quam ex variis floribus decerpant, favos mellis elaborarent: quod ut obtineret, hac industria usus est, vitreum apiarium confecti praecipit, et in

eo copiosum apum examen introduci; putans hac ratione prospecturum, apes mellificare: sed falsa enim sefellit opinio: nam antequam illae opus suum inchoarent, primum omnium tuto intrinsecus vitrum delinierunt, ut sic nulla ratione favi constructio extrinsecus videri posset. Sane licet iam fero omnes montiales ex salubri Concilii Tridentini decreto clausuram servare constringantur, beata autem Theresia strictissimam omnium clausuram instituit, ita ut extrinsecus spirituales eius apes nulla ratione prospici possint; et si quando, quod rarissime accidit, cum externis sermonem iure necesse sit, id non aliter fit quam brevissime, et velo vultum operientis, ut nec videre, nec videri liceat: unde etiam et Alexandri, nobiles inquam, et principes, impediuntur, ne sacras apes intra monasteriorum aparia elaborantes, inspicere queant.

Ad haec de Debhora ait sacer Textus (Jud. 4): *Erat autem Debhora prophetissa uxor Lothadaj quae duo mirifice praefigurat, et quasi ob oculos nobis ponunt praeclara duo coelestia dona, quibus beata Theresia mirum in modum praefulsit. Pollicitus fuerat Deus olim, copiose effusurum spiritum propheticum super Ecclesiam suam: Effundam de spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri, et filiae vestrae.* Inter has filias principes prophetissarum fuit Deipara Virgo, deinde Elisabeth mater Ioannis Baptistae, Anna vidua filia Samuëlis, filiae quatuor Philippo diaconi, postmodum vero, ut observat d. Thomas (2. 2. quaest. 174), non defecit spiritus hic propheticus in Ecclesia Christi, etiam in foemini: etenim dono prophetiae floruerunt beata Angelica monialis Carmelita, filia Regis Bohemiae, sancta Birgitta anno 518. cuius mirabiles prophetiae Apostolico calculo sunt probatae, s. Gertrudis decus Brabantiae filia anno 664. s. Hildegardis anno 1130. cuius revelationes confirmatae fuerunt ab Eugenio III. sancta Catharina Senensis anno 1360. ac tandem hac nostra tempestate, ne spiritus antiquorum vatium in Ecclesia catholica defecisse videretur, ita copiose Deus prophetiae spiritum, ac divinarum revelationum lumen, in beatam virginem, et matrem Theresiam effudit, ut inter illustriores Ecclesiae Dei vates, ac celeberrimos prophetissas merito connumerari debeat: cuius locupletissimi testes sunt eius scripta, quibus peie infinitas prophetias, et revelationes, ex obedientia suorum confessorum, testimonio proprio omni exceptione maiori consignavit. Vocat deinde Debhoram sacer Textus *uorem Lepidath:* vox haec Hebraea est, quae interpretatur *foemina fulgurum, vel lampadam,* quod praecclare in b. Theresiam, et absque ullo dubio convenit.

Antiqui Rabbinii (sup. 4. cap. Indica.) affirmant, Debhoram praee eximia sua pietate erga divinum cultum curam habuisse nutriendi oleo ardentis lampades, quae erant in templo: *Uae, inquit, Iehonae ad sacrum lucernarum usum Iehonae conficebat.* Beatam Theresiam nemo ignorat ob excellentem virtutis religionem, quae in illa singulariter emicuit, divini cultus sollicitam semper curam gessisse, et praecipue il-

lius, qui ad augustissimum Eucharistiae sacramentum pertinebat: illa Ecclesiae munditiam praecipuebat, altaria quoad poterat, ornabat, lampades perpetuo ardere volebat, non immerito illius (Levit. 6): *Ignis in altari meo semper ardebit,* oleo diligenter illas nutriebat, et non abs re prudenter existimare liceat, in praerium illius sedulae diligentiae in nutriendi oleo lampadibus, ad Dei cultum destinatis, divinum Sponsam, non solum oleo laetitiae animam prae multis aliis participibus unxisse, sed et miraculoso oleo, ex corpore eius perpetuo emanante, illam illustrare voluisse: cura sane erit, non passuram a Sponso repulsam, propterea quod veniente illo deficiat oleum in vase suo: tanta enim olei copia delibata est, ut non solum anima, sed et corpus in olei fontem eruperit, et perpetuo, ac incessanter erumpat.

Ceterum cum a principio pollicitus fuero Mariana illa verba (Luc. 1): *Beata me dicent omnes generationes, quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen eius, sacrae virginis Theresiae adaptare; restat explicare, quomodo sanctum nomen eius magnificet eam: sane id, quod de emanatione olei nuper dicebam, quod non obscure id indicat: nam si Sponsa dixit (Cant. 1): *Oleum effusum nomen tuum;* non video ubi copiosius hoc nostro saeculo illud effuderit, quam in beatam Theresiam, cum ex abundantia spiritualis olei, qui Spiritus sanctus illam inunxit, in corpus eius miraculose redundaret. Referunt historiographi, quod cum Alexander Magnus proximus esset ad bellum incedum contra hostes, repente iuxta eius tentorium fons olei ex terra foras erupit, consultis autem auguribus, primum illorum, nomine Aristander, respondit: *Oleum laborem indicat, sed et victoriam reprobmittit: nam oleo athletae unguuntur, et oleo victores coronantur:* certe perennis fons olei ex sacrosancto virginis corpore Theresiae erumpentis, nunc indicat, et aliud portendit: indicat ingenium laborem, quem lutando adversus hostes pertulit; portendit vero lauream non solum praesentis Apostolicae beatificationis, sed et coelestis beatitudinis, qua in choro virginum a sponso, nunc, et postea resurgens gloriose coronabitur.*

Ad haec legimus olim Deum, tanquam singularem favorem ex celebri suo nomine Tetragrammaton, seu Iehovah, Abrahae unam litteram, Sarae alteram dono dedisse: ille enim cum antea Abram, illa vero Sara nuncuparentur, postmodum Abraham, et Sarae vocati sunt: at beatae Theresiae, illa vero Sara nuncuparentur, postmodum Abraham, et Sarae vocati sunt: at beatae Theresiae, tanquam sponsae suae dilectissimae, non unam, vel alteram sui nominis litteram, sed totum ac integrum nomen suum Iesus ei donavit, ut iam non Theresia solum, sed Theresia de Iesu cognominaretur,

et esset: quod si nomen etiam ipsum Theresiae speculenter, non paucis a nomine Iesu mutasse reperimus: nam si nomen Iesu propter prodigia, et miracula, quae in nomine eius patratur, a Davide mirabile appellatur: *mirabile nomen eius:* sane Theresia graeco idiomate idem est, quod latino *miraculosa*, seu *prodigiosa*, quod nomen satis utique convenit ipsi rei: nam eius mirabilis sanctitas, et immaculata vita gratiae miraculum, ac prodigium fuisse toti Ecclesiae constat, certe Theresiae nomen, quod *miraculosa* interpretatur, iure suo sibi vindicabat. Quid, quod et idem nomen Theresia, ut multis placet, idem significat, quod Latine ter ipsa? ut sicut olim vetusta illa ethnicorum saecula suum Mercurium, ut excellentiam magisterii sui commendarent, Trismegistum illum vocitabant; ita et felicior nostra aetas nacta sit hanc sacram virginem, quam propter insignem eius sapientiam, ac Apostolicum illius magisterium Theresiam nominat, hoc est, ter ipsam, seu Ecclesiae Trismegistam.

Ad extremum, ut iam finem dicendi faciam, ad vos omnes Carmeliticae disciplinae professores orationem convertito, cum Isaia (cap. 51) proclamans: *Attendite ad petram, unde excisus estis, et ad cavernam laci, de qua praecisi estis: attendite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram, quae peperit vos.* Attendite quaeso ad Eliam vestri Ordinis patrem, ac primum institutorem: attendite ad matrem vestram b. Theresiam eiusdem reformatricem: quod si vos deterret rigor, ac aspera vivendi ratio Eliae, invitet vos, et allicita vivum matris vestrae Theresiae exemplum, quae alioquin tenerima virgo, ac variis infirmitatibus vexata, non sibi indulgebatur, sed Eliani rigoris aemulatrix vera, ad culmen perfectionis totis viribus anhelabat. Audite illam vobis dicentem illud (Hier. 2): *Induxi vos in terram Carmeli, ut comederetis fructus eius.* Sane fructus huius sacri Carmeli virtutes sunt, dona Spiritus sancti, ac divina charismata: ad haec delibanda Carmelum ascendistis: quae cum in beata vestra matre Theresia, tanquam in vivo exemplari, ac limpidissimo speculo, mirifice praefulgere, nonini licbit excusationem illam praeferre, quam d. Hieronymus adducit (epistol. 20. ad Theres.), dum ait: *Ecce ego si quidem lez videtur obscuro, quoniam Theresia, in quo conspiciatur existit.* Sane b. Theresia adeo perspicue religiosae vitae normam, ac animatum Apostolicae perfectionis speculum se exhibuit, ut in illa virtutes omnes in heretico clare conspicerentur, et cum imitandis, et ut ab ea discatis quid corrigere, quid effugere, quid prosequi, quid ad Christo placendum tenere debeatis, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit, et regnat in saccula saeculorum. Amen.